

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 11.12.2007
COM(2007) 803 konč.
DEL II

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU SVETU

**Strateško poročilo o prenovljeni lizbonski strategiji za rast in delovna mesta: uvedba
novega cikla (2008–2010)**

Ohranjevanje hitrosti sprememb

Ocena nacionalnega programa reform

Statistična priloga k seznamu podatkov po državah – pojasnila

Statistična priloga vsebuje ožji seznam 14 strukturnih kazalnikov, ki izvirajo iz evropskega statističnega sistema, z razčlenitvijo po spolu, če je mogoče.

Popolna zbirka strukturnih kazalnikov, vključno s podatki in metapodatki v zvezi z državami članicami EU, državami pristopnicami in kandidatki, ZDA, Japonsko in državami Efte je javno dostopna na spletni strani strukturnih kazalnikov Eurostata: <http://ec.europa.eu/eurostat/structuralindicators>. Za vsako državo članico EU je vseh 14 kazalnikov prikazanih v eni razpredelnici in dveh diagramih.

Ožji seznam 14 kazalnikov

<i>BDP na prebivalca v SKM</i>	Bruto domači proizvod (BDP), izražen v standardu kupne moči (SKM) (EU-27 = 100)
<i>Produktivnost dela na zaposleno osebo</i>	BDP, izražen v standardu kupne moči (SKM) na zaposleno osebo glede na EU-27 (EU-27 = 100)
<i>Stopnja zaposlenosti*</i>	Zaposlene osebe v starosti 15–64 let kot delež celotnega prebivalstva v isti starostni skupini
<i>Stopnja zaposlenosti starejših delavcev*</i>	Zaposlene osebe v starosti 55–64 let kot delež celotnega prebivalstva v isti starostni skupini
<i>Bruto domači izdatki za R&R</i>	Bruto domači izdatki za R&R kot odstotek BDP
<i>Dosežena stopnja izobrazbe mladih*</i>	Odstotek prebivalstva v starosti 20–24 let z zaključeno vsaj višjo srednješolsko izobrazbo
<i>Primerjalne ravni cen</i>	Primerjalne ravni cen končne potrošnje zasebnih gospodinjstev, vključno z neposrednimi davki (EU-27 = 100)
<i>Poslovne naložbe</i>	Bruto naložbe v osnovna sredstva zasebnega sektorja kot odstotek BDP
<i>Stopnja tveganja revščine po socialnih transferjih*</i>	Delež oseb z razpoložljivim dohodkom pod pragom tveganja revščine, ki je določen na 60 % nacionalne mediane razpoložljivega dohodka
<i>Razpršitev stopenj zaposlenosti po regijah*</i>	Koeficient variacije stopenj zaposlenosti po regijah (raven NUTS 2) znotraj držav

Stopnja brezposelnosti*	dolgotrajne	Dolgotrajna brezposelnost (12 mesecev in več) kot odstotek celotnega aktivnega prebivalstva
Skupne emisije plinov	toplogrednih	Indeks emisij toplogrednih plinov in ciljev v skladu s Kjotskim protokolom / odločba Sveta EU za 2008–2012 (dejansko izhodiščno leto = 100)
Energijska gospodarstva	intenzivnost	Bruto nacionalna poraba energije deljeno z BDP (po stalnih cenah, 1995 = 100), izmerjena v kg ekvivalenta nafte na 1 000 EUR
Obseg tovarnega prometa glede na BDP		Indeks obsega tovora v notranjem prometu glede na BDP, izmerjen v tonah-km/BDP (po stalnih cenah, 1995 = 100)

* Kazalniki, razčlenjeni po spolu

Razpredelnica

V razpredelnici za posamezno državo so navedeni podatki za leto 2000 in od leta 2003 do 2006 za zadevno državo in povprečje EU-27. Naslednje oznake so uporabljene v razpredelnicah podatkov:

- b prekinitev v vrstah f napoved
- e ocenjene vrednosti : ni podatkov
- p začasna vrednost - ni pomembno

Diagrami

V dveh diagramih je navedenih 14 kazalnikov, in sicer za primerjavo dejanske vrednosti z vrednostjo za EU-27¹, ki prikazujejo, na katerih področjih so države članice še posebej uspešne oz. so se odrezale slabše od evropskega povprečja.

Kazalnik „tveganje revščine“ meri relativno revščino v določeni državi, povprečje EU-27 pa je izračunano kot tehtano povprečje prebivalstva posameznih nacionalnih vrednosti. Rezultate primerjave nacionalnih vrednosti s povprečjem EU-27 je zato težko razložiti in lahko dajo drugačen rezultat, kot če bi izračunali stopnje tveganja revščine na podlagi skupne mejne vrednosti. Med prehodom vseh držav članic na varstvo podatkov v okviru nove uredbe EU-SILC, ki začne veljati leta 2005, izhajajo kazalniki iz nacionalnih virov, ki niso popolnoma usklajeni. Kazalniki temeljijo na opredelitvi dohodkov, ki do leta 2007 izključujejo pripisane prihodke od najemnin in plačilo hipotekarnih obresti.

Za navedbo v diagramih so bili kazalniki razdeljeni v dve skupini:

¹ Vrednosti v diagramu = trenutna nacionalna vrednost / trenutna vrednost za EU-27 * 100.

- Prvi diagram; tisti kazalniki, za katere naraščajoče vrednosti kažejo pozitivno gibanje, tj. če je vrednost kazalnika v primerjavi z EU-27 nad 100, so doseženi rezultati relativno dobri;
- Drugi diagram; tisti kazalniki, za katere padajoče vrednosti kažejo pozitivno gibanje, tj. če je vrednost kazalnika v primerjavi z EU-27 pod 100, so doseženi rezultati relativno dobri;

Diagrama prikazujeta tudi dva ključna cilja EU, in sicer doseči 3 % izdatkov za raziskave in razvoj ter splošno stopnjo zaposlenosti v višini 70 % do leta 2010. Tako kot pri primerjavi kazalnikov z vrednostjo EU, so bili cilji preračunani v razmerje za primerjavo cilja EU z dejansko vrednostjo EU-27 leta 2006 (ali zadnjega leta, za katerega so podatki na voljo).

Viri podatkov

Vsi kazalniki izvirajo iz zbirke podatkov Eurostata z dne 19. novembra 2007. V vseh primerih je vir informacij Eurostat, razen glede emisij toplogrednih plinov (Evropska agencija za okolje in Evropski tematski center za zrak in podnebne spremembe) in bruto domačih izdatkov za R&R (Eurostat in OECD).

Evropski svet je pozval države članice, naj določijo nacionalne cilje glede stopnje zaposlenosti ter bruto domačih izdatkov za R&R kot odstotek BDP. Prikazani nacionalni cilji ustrezajo temu pozivu in so navedeni na podlagi ustreznih nacionalnih programov reform.

Razlaga okrajšav

EU-27: Evropska unija (27 držav)

Euroobmočje: euroobmočje (13 držav za vsa leta)

Slovenija

1. Slovensko gospodarstvo je v celotnem zadnjem desetletju, predvsem v obdobju 2005–2007, v katerem se je BDP povečal po letni povprečni stopnji, ki je bila višja od 5 %, pokazalo visoko stopnjo rasti. Rast BDP je v letu 2006 dosegla najvišjo raven 5,7 %, medtem ko je BDP na prebivalca, izražen s standardom kupne moči, dosegel 89 % povprečja EU-27 z domačim povpraševanjem kot glavnim dejavnikom rasti. Inflacija je bila v letu 2006 2,5-odstotna, vendar se je v letu 2007 znatno povečala, pri čemer je napovedana povprečna stopnja dosegla najvišjo raven v euroobmočju, in sicer 3,5 %. Stopnja brezposelnosti je v letu 2006 znašala 6 % in še naprej upada. Vendar pa na trgu dela še vedno obstajajo strukturni izzivi in povečuje se razlika med spoloma v zaposlovanju.
2. Slovenija se je 1. januarja 2007 kot prva nova država članica priključila euroobmočju in tako dosegla enega od ključnih ciljev svoje gospodarske politike. Članstvo v euroobmočju krepi potrebo po proračunski konsolidaciji in odpravi strukturnih togosti na trgu dela in proizvodnem trgu. Izboljšanja na teh področjih bodo Sloveniji pomagala ublažiti pretrese, značilne zanjo, in okrepiti sposobnost prilagoditve njenega gospodarstva. V zvezi s tem so izzivi za dolgoročno proračunsko vzdržnost, povezano s staranjem prebivalstva, še vedno zelo pomembni. Obvladovanje nacionalnih inflacijskih pritiskov v euroobmočju je bistvenega pomena tudi za zagotovitev konkurenčnosti in trajnostne rasti.

DEL I: SPLOŠNA OCENA

3. Slovensko poročilo o izvajanju za leto 2007 na splošno kaže dober napredek pri izvajanju nacionalnega programa reform (NPR) v obdobju 2005–2007.
4. Slovenija je do določenega obsega obravnavala dve priporočili po posameznih državah, ki ju je sprejel Svet. Vendar je treba znatno povečati prizadevanja na področju reforme pokojninskega sistema in spodbujanja aktivnega staranja ter krepitve služb za zaposlovanje.
5. Glede drugih vprašanj na mikroekonomskem področju in področju zaposlovanja, na katera se mora Slovenija po mnenju Sveta osredotočiti, je bil dosežen določen napredek. Vendar je treba okrepiti reforme, zlasti na nekaterih mikroekonomskih področjih.
6. V lanskoletnem poročilu o napredku je ugotovljeno, da je Slovenija dosegla dokaj omejen napredek pri izpolnjevanju zavez, sprejetih na spomladanskem zasedanju Evropskega sveta leta 2006, na prednostnih področjih znanja, podjetništva, zaposlovanja in energetike. Od tedaj je bil določen napredek dosežen na nekaterih področjih, kot je skrajšanje ustanovitvenega obdobja podjetij.
7. Poročilo o izvajanju ne obravnava posebej priporočil za države euroobmočja. Vendar je med pomembnimi dosežki celovita davčna reforma, ki še poteka in je izboljšala kakovost javnih financ, čeprav nekateri izzivi še ostajajo. Slovenija ni zadostno

izkoristila prednosti ugodnih konjunkturnih pogojev za hitrejši napredek pri doseganju srednjeročnega cilja v skladu s Paktom stabilnosti in rasti. Predvideva se, da bo strukturni proračunski primanjkljaj v letu 2007 ostal nespremenjen kljub obdobju ugodnih gospodarskih razmer. Poleg tega še naprej primanjkuje konkurence, zlasti v javnem sektorju. Finančni sistem ostaja majhen in neučinkovit z omejeno stopnjo odprtosti. Na trgu dela so bili sprejeti ukrepi za uvedbo sistema prožne varnosti, vendar je treba storiti še več.

8. Potekala so okrepljena posvetovanja in prizadevanja za izvajanje NPR na centralni in regionalni ravni in vključenost socialnih partnerjev je velika. Odgovornost za nacionalno usklajevanje je na ministrski ravni. Vključenost parlamenta je velika. Prav tako poteka močna javna razprava o reformah na področju medijev. Vendar je treba proces spremljanja še nekoliko izboljšati. Slovenija je uporabila postopni pristop k načrtovanju svoje porabe za kohezijsko politiko za obdobje 2007–2013. V njenem nacionalnem strateškem referenčnem okviru je več kot 60 % sredstev strukturnih skladov in Kohezijskega sklada predvidenih za lizbonske cilje.

DEL II: OCENA PO PODROČJIH

Makroekonomske politike

9. V obdobju 2005–2007 je bil pri izpolnjevanju nekaterih zavez iz NPR dosežen dober napredek. Slovenija je uspešno sprejela euro in tako dosegla enega od glavnih ciljev, določenih v NPR. Glavna davčna reforma je zmanjšala davčno obremenitev dela in kapitala, medtem ko je izboljšala kakovost javnofinančnih prihodkov. Slovenija je zaradi nižjih odhodkov za socialne transferje in plačila obresti ter nižjih stroškov delovanja javne uprave na dobri poti k uresničitvi predvidenega znižanja deleža odhodkov v razmerju do BDP. Napredek na drugih področjih pa je bil manj zadovoljiv. Togost proračuna ostaja zaskrbljujoča, zlasti ker zaradi visokega deleža obveznosti za porabo, ki niso diskrecijske, ni veliko možnosti za prenos odhodkov k dejavnostim za povečanje rasti. Nedavna kolektivna pogodba za plače v javnem sektorju pomeni določeno tveganje za davčno konsolidacijo in stabilnost cen. Članstvo v euroobmočju tako poudarja nadaljnjo potrebo Slovenije po tem, da nameni velik poudarek stabilnosti cen kot pomembnemu prispevku k rasti prijaznemu okolju.
10. Svet je priporočal, naj Slovenija nadaljuje izvajanje reform pokojninskega sistema in spodbuja aktivno staranje z namenom povečevanja stopnje zaposlenosti starejših delavcev in izboljšanja dolgoročne vzdržnosti. Stopnja zaposlenosti starejših delavcev v višini 32,6 % (2006) je še vedno nizka v primerjavi s povprečjem euroobmočja, vendar kaže na povečanje zaradi različnih podpornih ukrepov, vključno s spodbudami za delodajalce iz zasebnega sektorja in postopnim povečanjem upokojitvene starosti, kakor je bila določena s pokojninsko reformo iz leta 1999. Vendar si je vlada premislila glede elementa reforme iz leta 2005, ki se nanaša na indeksacijo pokojnin za doseganje vzdržnosti. Leta 2007 niso bili sprejeti nobeni novi ukrepi na podlagi priporočila, čeprav pričakovano povečanje odhodkov, povezanih s starostjo, ogroža dolgoročno vzdržnost javnih financ. Strategija aktivnega staranja je še v pripravi.
11. Slovenija je na splošno delno uspela izvesti ukrepe za uresničenje makroekonomskih zavez, določenih v NPR. Vendar je napredek v zvezi s priporočilom po posameznih državah omejen.

Mikroekonomske politike

12. Slovenija je dosegla določen napredek v obdobju 2005–2007 pri obravnavanju izzivov na mikroekonomskem področju, opredeljenih v NPR. Uspešna je bila pri izkoriščanju pozitivnega poslovnega ozračja v Evropi – med avgustom 2006 in avgustom 2007 se je izvoz povečal za 25 %. Vendar je bila manj uspešna pri privabljanju neposrednih tujih naložb. Trenutno poteka privatizacija druge največje banke, medtem ko pri postopku privatizacije, zlasti v bančnem in zavarovalniškem sektorju, prihaja do zamud. Vprašanje konkurence se je pogosto pojavilo v javnih razpravah na podlagi nepričakovanega velikega povečanja cen v maloprodajni trgovini z živili, bančnem poslovanju s prebivalstvom, turizmu (gostinske storitve) in javnih službah (komunalne storitve). Glede ureditve mrežnih gospodarskih panog so bili doseženi dobri rezultati, zlasti v telekomunikacijskem sektorju, v katerem se je pojavilo veliko novih ponudnikov in so se cene znižale. Liberalizacija energetskega sektorja se je začela pravočasno sredi leta 2007. Boljša pravna ureditev je še vedno pomembna točka političnih razprav. Dober napredek je bil dosežen pri zmanjševanju upravnih obremenitev in za nekatera prednostna področja je bil določen cilj 25 %. Vendar Slovenija še ni vzpostavila celovitega okvira za oceno učinka.
13. Svet je poudaril potrebo po osredotočanju na: določitev uresničljivih ciljev za naložbe v R&R; izboljšanje konkurence, zlasti na področju strokovnih storitev, ter krepitev Urada za varstvo konkurence; spodbujanje okoljskih tehnologij in energetske učinkovitosti; ter skrajšanje ustanovitvenega obdobja podjetij in znižanje s tem povezanih stroškov. Slovenija si je zastavila ambiciozen cilj, da bi do leta 2010 dosegla 3 % BDP za naložbe v R&R. Kljub temu so naložbe javnega sektorja v zaostanku v primerjavi z naraščanjem naložb v zasebnem sektorju. Skupne naložbe v R&R so tako ostale stabilne in znašale okoli 1,5 % BDP zadnjih pet let, kar poudarja pomanjkanje primerne strategije R&R z jasno delitvijo nalog med pristojnimi institucijami. V poročilu o izvajanju je navedeno, da poteka določena deregulacija pri strokovnih storitvah: preverjajo se notarji, farmacevti in arhitekti. Vendar ima odgovornost za ukrepanje izključno eno ministrstvo brez kakršnega koli usklajevanja z zadevnimi udeleženci (npr. strokovnimi združenji itd.). Učinkovitost Urada za varstvo konkurence se je izboljšala s sprejetjem novega zakona, na podlagi katerega lahko Urad naloži globo. V poročilu o izvajanju je bilo ugotovljeno, da izvedbeni ukrepi za energetske učinkovitost, obnovljive vire energije, čistejša goriva in odpravljanje emisij CO₂ niso bili zadostni. Slovenija brez dodatnih ukrepov verjetno ne bo dosegla kjotskih ciljev. Kar zadeva poslovno okolje, je elektronski sistem za registracijo „vse na enem mestu“ znatno zmanjšal stroške in čas, ki ga samozaposlene osebe potrebujejo za začetek poslovne dejavnosti. Sistem bo v začetku leta 2008 razširjen, kar bo omogočilo ustanovitev zasebne družbe z omejeno odgovornostjo v štirih dneh. Hkrati s tem so potekali podjetjem prijazna davčna reforma, davčna olajšava za dejavnosti R&R, naložbe tveganega kapitala lokalnih podjetij in izboljšani dostop do financiranja MSP v zgodnji fazi. Za podjetniško izobraževanje, načelo dajanja prednosti malim podjetjem in zagotovitev sistema „vse na enem mestu“ za zaposlitev prve osebe so potrebni dodatni ukrepi.
14. Slovenija je na splošno delno uspela izvesti ukrepe za uresničitev mikroekonomskih zavez, določenih v NPR. Izpostavljeno vprašanje glede poslovnega okolja je bilo ustrezno rešeno. Vendar so bila izpostavljena vprašanja glede ustrezne strategije naložb v R&R in energetske učinkovitosti, zlasti glede emisij CO₂, obravnavana le v

omejenem obsegu. Komisija pozdravlja izboljšanje učinkovitosti Urada za varstvo konkurence, vendar meni, da je napredek pri deregulaciji strokovnih storitev omejen.

Politike zaposlovanja

15. Slovenija je začela izvajati večino glavnih reform zaposlovanja iz NPR v obdobju 2005–2007. Politike za aktiviranje, ki ljudem pomagajo do zaposlitve, so bile okrepljene in pogoji za prejemanje socialnih prejemkov so bili poostreni. Nedavno je bilo glede spremenjenih pogodbenih določil doseženo soglasje s socialnimi partnerji za izboljšanje prilagodljivosti trga dela. Kljub temu reforme glede prožne varnosti niso izpolnile tega, kar je bilo napovedano leta 2005. Namen nove zakonodaje in financiranja je dopolnitev reform v izobraževalnem sistemu in izboljšanje njegove povezave z gospodarstvom. Čeprav se je stopnja zaposlenosti starejših delavcev nekoliko povečala, zakon o pokojninah in invalidnini ni bil spremenjen za spodbujanje aktivnega staranja, ki je še vedno eden od temeljnih izzivov. Zato je napredek pri izvajanju politik, ki obravnavajo težave na trgu dela, opredeljene v NPR za leto 2005, mešan.
16. Svet je priporočal, naj Slovenija okrepi svoje službe za zaposlovanje, s čimer bi podprla oblikovanje prilagodljivejših pogodbenih ureditev ter večje pogojenosti prejemkov in nadomestil, ter nameni največjo prednost zgodnji fazi brezposelnosti. Sodelovanje med javnimi in zasebnimi institucijami trga dela se krepi in prispeva k izboljšanju učinkovitosti služb za posredovanje zaposlitve. Vendar se slovenske službe za zaposlovanje kljub posodobitvi in dodatnemu usposabljanju srečujejo z omejenimi zmogljivostmi, kar otežuje zagotavljanje učinkovite storitve, prilagojene potrebam strank. Zato si je treba še naprej prizadevati za učinkovitost storitve, zlasti v zvezi z osebami z majhno možnostjo za zaposlitev.
17. Svet se je skliceval tudi na potrebo po krepitvi povezave med izobraževalnim sistemom in trgom dela, da bi se zmanjšala segmentacija ter mladi boljše vključevali na trg dela. NPR je določil ambiciozen cilj, da naj bi do leta 2008 vsaka mlada oseba z univerzitetno ali višjo stopnjo izobrazbe našla zaposlitev v šestih mesecih po končanem študiju. Poročilo o izvajanju ne določa izrecno, ali je bil ta cilj dosežen. Kljub temu je splošni cilj dosežen z zagotovitvijo ukrepov aktivne politike trga dela in promocijske kampanje na področju izobraževanja, ki nudi boljše zaposlitvene možnosti. Sprejet je bil nov zakon o štipendijah in zagotovljeno je bilo dodatno financiranje, da se poveča število prejemnikov štipendij in zagotovi boljša povezava s potrebami trga dela. Reforme na področju poklicnega in visokošolskega izobraževanja se nadaljujejo. Komisija meni, da je to ustrezen odziv na izzive, s katerimi se sooča Slovenija. Nadaljnja prizadevanja morajo zagotoviti enako delovanje, porast ponudbe programov visokega izobraževanja pa naj ne bi ogrozila njihove kakovosti.
18. Slovenija je dokazala svojo namero za razvoj sistema prožne varnosti, vendar so potrebna nadaljnja prizadevanja za doseg ustreznih kombinacij prožnosti trga dela in varnosti zaposlitve. Sistem socialne varnosti je sorazmerno učinkovit, prizadevanja pa so potekala za krepitev izvajanja aktivnih politik trga dela. Vseživljenjsko učenje se je izrazito izboljšalo. Pogajanje o zadevnih spremembah Zakona o delovnih razmerjih je potekalo s socialnimi partnerji, ki so v celoti vključeni v reformni proces. Vendar spremembe niso dovolj korenite v smislu povečanja prilagodljivosti za tiste, ki so stalno zaposleni, ampak povečujejo prilagodljivost izključenih delavcev. Poleg tega ni bilo napredka pri vključevanju „študentskega dela“ v redni trg dela. Zato obstaja

tveganje, da bo segmentacija še obstajala, kar v glavnem škoduje mladim. Nov tripartitni socialni sporazum za obdobje 2007–2009 je pomembna podlaga za nadaljnje ukrepe.

19. Slovenija je na splošno delno uspela izvesti ukrepe za uresničitev zavez politike zaposlovanja, določenih v NPR. Priporočila po posameznih državah in izpostavljena vprašanja so bila do določenega obsega obravnavana.

DEL III: SKLEPNE UGOTOVITVE

20. V skladu s slovenskim poročilom o izvajanju za leto 2007 in oceno Komisije o napredku, ki je bila pripravljena pri izvajanju ključnih strukturnih reform in temelji na integriranih smernicah za rast in delovna mesta, je mogoče ugotoviti naslednje.
21. Slovenija je dosegla dober napredek pri izvajanju nacionalnega programa reform v obdobju 2005–2007. Nekaj napredka je dosegla tudi pri izpolnjevanju zavez, sprejetih na spomladanskem zasedanju Evropskega sveta leta 2006.
22. Poročilo o izvajanju za leto 2007 kaže določen odziv politik na priporočila Sveta. Nekaj odziva je bilo tudi na dodatnih področjih, opredeljenih v sklepih Sveta, katerim je treba nameniti pozornost. Poročilo o izvajanju pa ne obravnava posebej priporočil za države euroobmočja.
23. Prednosti iz poročila o izvajanju za leto 2007 med drugim zajemajo: sodelovanje socialnih partnerjev pri oblikovanju vseh glavnih reform trga dela; prizadevanja za krepitev povezave med izobraževalnim sistemom in sistemom štipendiranja ter gospodarstvom; skrajšanje ustanovitvenega obdobja podjetij in zmanjšanje upravnih obremenitev. Vstop Slovenije v euroobmočje je osrednji dosežek na makroekonomskem področju.
24. Področja iz nacionalnega programa reform, na katerih je prednostna naloga obravnavanje izzivov, so: dodatna pokojninska reforma in učinkovito izvajanje strategije aktivnega staranja ter bolj prožen trg dela, združen z učinkovitejšim osebnim pristopom pri izvajanju aktivnih politik trga dela. Ob upoštevanju navedenega se priporoča, da Slovenija:
25. sprejme nadaljnje ukrepe za krepitev reforme pokojninskega sistema in spodbujanje aktivnega staranja z namenom povečati stopnjo zaposlenosti starejših delavcev in izboljšati dolgoročno vzdržnost;
26. v okviru integriranega pristopa prožne varnosti spodbuja prilagodljivejše pogodbene ureditve in izboljša učinkovitost služb za zaposlovanje, zlasti v zvezi z osebami z majhno možnostjo za zaposlitev, da se prepreči segmentacija trga dela, ki v glavnem škoduje mladim.
27. Poleg tega bo za Slovenijo pomembno, da se v obdobju izvajanja nacionalnega programa reform osredotoči na naslednje izzive: razvoj učinkovite strategije za raziskave in inovacije ter zagotovitev njenega učinkovitega izvajanja; tudi kar zadeva obvladovanje inflacije, izboljšanje konkurence v storitvenem sektorju s posebnim poudarkom na maloprodaji, finančnih storitvah, javnih službah in strokovnih storitvah; izboljšanje izvajanja ukrepov za energetska učinkovitost, zlasti glede emisij CO₂ in

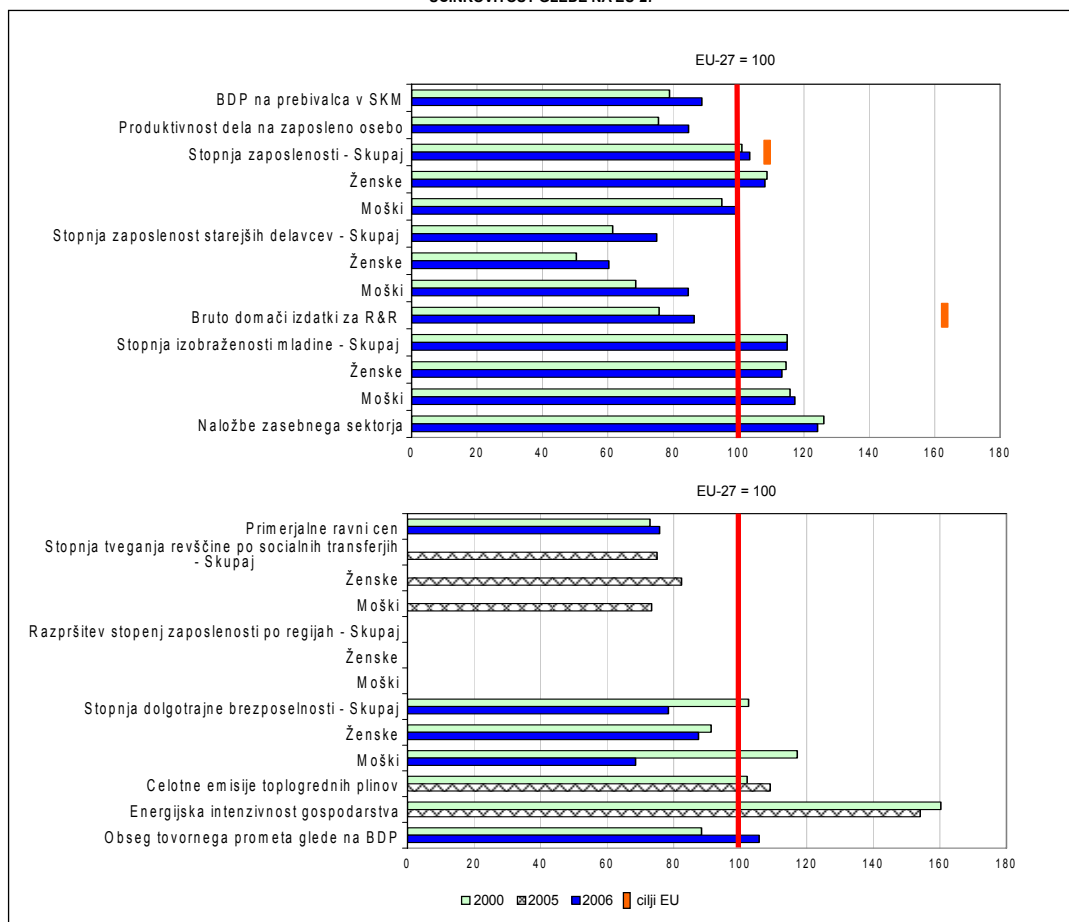
neizpoljenih kjotskih ciljev ter izvajanje ambicioznih načrtov za krepitev povezave med izobraževalnim sistemom in trgom dela.

DEL IV: STATISTIČNI GRAFI IN PODATKI

SLOVENIJA

	SI					2010 nacionalni cilj	EU27			2010 cilj EU	
	2000	2003	2004	2005	2006		2000	2005	2006		
BDP na prebivalca v SKM	78.9	82.5	85.0	86.6	88.8		100.0	100.0	100.0		
Produktivnost dela na zaposleno osebo	75.5	77.9	80.3	82.3	84.7		100.0	100.0	100.0		
Stopnja zaposlenosti	Skupaj	62.8	62.6	65.3	66.0	66.6	67.0 (2008)	62.2	63.4p	64.4p	70.0
	Ženske	58.4	57.6	60.5	61.3	61.8		53.7	56.2p	57.2p	
	Moški	67.2	67.4	70.0	70.4	71.1		70.8	70.8p	71.6p	
Stopnja zaposlenost starejših delavcev	Skupaj	22.7	23.5	29.0	30.7	32.6		36.9	42.3p	43.5p	
	Ženske	13.8	14.6	17.8	18.5	21.0		27.4	33.5p	34.8p	
	Moški	32.3	33.2	40.9	43.1	44.5		47.1	51.5p	52.6p	
Bruto domači izdatki za R&R		1.41	1.29	1.42	1.46	1.59	3.0	1.86e	1.84e	1.84e	3.0
Stopnja izobraženosti mladine	Skupaj	88.0	90.8	90.5	90.5	89.4		76.6	77.4	77.8	
	Ženske	90.8	94.0	94.1	93.2	91.4		79.3	80.1	80.7	
	Moški	85.4	87.7	87.1	88.0	87.7		73.8	74.7	74.8	
Primerjalne ravni cen		72.9	76.2	75.4	75.6	75.8		100.0	100.0	100.0	
Naložbe zasebnega sektorja		23.2	20.8	22.0	22.2	22.6		18.4	17.8	18.2	
Stopnja tveganja revščine po socialnih transferjih	Skupaj	11.0	10.0	:	12.0b	:		:	16.0e	:	
	Ženske	12.0	11.0	:	14.0b	:		:	17.0e	:	
	Moški	11.0	9.0	:	11.0b	:		:	15.0e	:	
Razpršitev stopenj zaposlenosti po regijah	Skupaj	-	-	-	-	-	-	13.0	11.9	11.4	
	Ženske	-	-	-	-	-	-	20.0	16.8	16.2	
	Moški	-	-	-	-	-	-	9.6	9.7	9.3	
Stopnja dolgotrajne brezposelnosti	Skupaj	4.1	3.5	3.2	3.1	2.9		4.0	4.1p	3.7p	
	Ženske	4.2	3.6	3.4	3.3	3.5		4.6	4.5p	4.0p	
	Moški	4.1	3.4	3.1	2.9	2.4		3.5	3.8p	3.5p	
Celotne emisije toplogrednih plinov		92.6	96.8	98.4	100.4	:		90.7	92.1	:	
Energijska intenzivnost gospodarstva		341.7	341.1	324.7	320.5	:		213.1	208.1	:	
Obseg tovornega prometa glede na BDP		87.6e	86.5	97.5	110.0	112.8		99.1e	105.4e	106.7e	

UČINKOVITOST GLEDE NA EU-27

Države članice euroobmočja

1. Od leta 2005, ko je bila prenovljena lizbonska strategija, se je gospodarska storilnost euroobmočja izboljšala. Rast BDP je v letu 2006 poskočila na 2,8 %, po napovedih pa naj bi v letu 2007 rahlo upadla na 2,6 %. Ocenjena potencialna stopnja rasti BDP se je povečala z okoli ¼ odstotnih točk od leta 2005 na okoli 2¼ odstotnih točk v letu 2007. Med letoma 2005 in 2007 se je število zaposlenih povečalo za 4,3 milijona, stopnja brezposelnosti pa se je z 8,9 % v letu 2005 zmanjšala na 7,3 % v letu 2007. Trenutna gospodarska rast je izredno pozitivno vplivala na zaposlovanje, del pospešene rasti produktivnosti dela pa je morda več kot le konjunktorno pogojen. Medsebojna odvisnost gospodarstev euroobmočja je velika, saj znaša letna trgovina znotraj območja 20 % BDP euroobmočja.
2. Proračunske in monetarne spremembe v euroobmočju so prispevale k trdnosti in hkrati podprle gospodarsko okrevanje. Zaradi znižanja proračunskih primanjkljajev in dolgov na vzdržnejšo raven je bil dosežen korak naprej pri splošnih proračunskih rezultatih za soočenje z izzivom staranja prebivalstva. Z izvajanjem strukturnih reform so se izboljšali temelji gospodarstva in povečala njegova odpornost. Kljub povečanim cenam energije in živil je ostala inflacija držav članic euroobmočja omejena. Takšne ugodne rezultate bi lahko dosegli z zgodovinsko nizkimi obrestnimi merami, kar bi moralo prispevati k trajnemu oblikovanju kapitala.
3. Število držav članic euroobmočja se povečuje. V letu 2007 je članstvo v Ekonomski in monetarni uniji (EMU) sprejela Slovenija, leta 2008 se bosta pridružila Malta in Ciper. Tako bo članstvo v euroobmočju obsegalo skupaj okrog 320 milijonov ljudi in petnajst držav članic.

DEL I: SPLOŠNA OCENA

4. Države članice euroobmočja so začele s strukturnimi reformami, da bi se spoprijele z gospodarskimi, socialnimi in okoljskimi izzivi, ob tem pa so se na nekatere izzive določene države odzvale močnejše kot druge. Za spodbudo državam članicam je Svet sprejel priporočila po posameznih državah na makroekonomskem in mikroekonomskem področju in na področju zaposlovanja.
5. Makroekonomske politike, usmerjene v stabilnost, spodbujajo pogoje rasti in, kar je v tem kritičnem trenutku še posebej pomembno, so ključnega pomena pri zmanjševanju negotovosti. Strukturne reforme so sicer pomembne za vse države članice EU, najbolj pa predvsem za gospodarstva v euroobmočju. Strukturne reforme, katerih prvotni namen je bil ustvarjanje večje rasti in novih delovnih mest, pa poleg tega spodbujajo povezovanje in prilagoditev gospodarstev euroobmočja ter usklajujejo njihove konjunktne cikle. Dobro delujoči trg dela, proizvodni trg in trg storitev ter večja vlaganja v strokovno znanje so zaradi spreminjajočih se globalnih gospodarskih pogojev zelo pomembni, saj olajšujejo prerazporeditev sredstev. Bolj povezana gospodarstva in enotna valuta stimulirajo konkurenco, trgovino znotraj enotnega trga EU, spodbujajo inovacije in zagotavljajo potrošniku boljše razmerje med kakovostjo in ceno. Tudi regionalne razlike v povpraševanju je mogoče lažje odpraviti s povečano ponudbo iz drugih delov euroobmočja in se tako izogniti

cenovnim pritiskom. Zaradi odsotnosti instrumenta menjalnih tečajev za posamezno državo članico so pri preprečevanju močnih nihanj navzdol (recesija) in navzgor (pregrevanje) v rasti ključnega pomena prožnejši trg dela in zdrav vladni proračun. Bolj usklajeni konjunkturni cikli bodo omogočili monetarno politiko, ki bo bolj prilagojena potrebam celotne EMU in posameznih držav članic.

6. Če se bodo skupni izzivi euroobmočja reševali usklajeno, bodo zaradi učinka pretoka prednosti za države članice toliko večje. Svet je zato priporočil, da morajo države članice euroobmočja pri proračunski konsolidaciji doseči ambicioznejše cilje in izboljšati kakovost javnih financ, okrepi konkurenco, zlasti na področju (finančnih) storitev ter doseči boljše ravnovesje med prožnostjo in varnostjo na trgih dela. Jasno je, da so ta priporočila za posamezne države članice različno pomembna. Komisija (sporočilo iz oktobra 2007, pripravljeno za neuradno zasedanje Evropskega sveta) in Svet sta poudarila pomen učinkovitega usklajevanja politik, zlasti v okviru eurosкупine, in po potrebi, mednarodnih forumov.
7. Na zahtevo po učinkovitejšem usklajevanju politik v euroobmočju se je eurosкупina pozitivno odzvala ter okrepila analizo in spremljanje strukturnih reform. Eurosкупina je v zadnjih letih vodila razprave o vseh vprašanih, ki so bila izpostavljena v priporočilih za euroobmočje, kar je pripomoglo k temu, da so bili ministri bolj obveščeni o strategijah, možnostih izbire in izzivih, pomembnih za posamezno državo članico in za celotno euroobmočje, ter da se je doseglo soglasje o pomenu politik za izboljšanje prilagoditve v euroobmočju. Pomemben je tudi odziv desetih sodelujočih držav članic (AT, BE, DE, ES, FI, IT, LU, NL, PT, SI), ki so v poročilih o izvajanju podrobno obravnavale svoje odgovore na priporočila euroobmočja. Oba odziva sta sicer korak v pravo smer, vendar je možnosti za učinkovito usklajevanje politik še več.

DEL II: OCENA PO PODROČJIH

Makroekonomske politike

8. Makroekonomska stabilnost in dobra davčna politika krepita rast, ustvarjata možnosti za odziv na neugodne konjunkturne pogoje ter pomagata ohraniti stabilnost cen in nizke obrestne mere. Po napovedih bo proračunski primanjkljaj v euroobmočju z 2,5 % BDP v letu 2005 padel na 0,8 % v letu 2007. Javni dolg je z 70 % BDP v letu 2005 padel na pričakovanih 66,5 % v letu 2007. To je podprlo cilj monetarne politike pri ohranjanju stabilnosti cen in skupaj z izvedenimi pokojninskimi reformami pripomoglo k vzdržnosti javnih financ, s tem pa nudilo pomoč pri odpravljanju proračunskih posledic zaradi staranja prebivalstva. Kljub zoževanju trga dela in precejšnjemu znižanju brezposelnosti je rast plač v obdobju 2005–2007 ostala omejena. Zaradi dobrih temeljev je bilo gospodarstvo euroobmočja v precej ugodnem položaju, da je kljubovalo nenehni rasti cen nafte in blaga ter pretresom na finančnih trgih, ki so se začeli poleti 2007. Vsekakor pa je pričakovati, da bodo učinki spremenjenih razmer v svetovnem gospodarstvu in zlasti na finančnih trgih terjali svoje. Kot kažejo izvajani popravni ukrepi v državah članicah, ki so v zadnjih letih doživele razcvet nepremičninskega trga, vpliv verjetno ne bo povsod enak.

9. Na priporočilo, da je treba pri proračunski konsolidaciji slediti ambicioznejšim ciljem, so se države članice euroobmočja v svojih odgovorih aprila 2007 zavezale, da bodo izvrševale svoje proračune za leto 2007, kakor je bilo načrtovano, in se izogibale čezmernim odhodkom ter uporabljale nepričakovane dodatne prihodke za zmanjšanje primanjkljaja in dolgov. Zavezale so se tudi skrbnemu oblikovanju načrtov proračunske politike za leto 2008, tako da se pospeši prilagoditev na srednjeročni cilj v državah članicah, ki ga niso dosegle, in se izogne ustvarjanju splošnih makroekonomskih neravnovesij v državah, ki so srednjeročni cilj dosegle. Na podlagi tega zadnje informacije nakazujejo, da se bodo v letu 2007 proračunski saldi izboljšali za 0,7 odstotne točke BDP v euroobmočju. Po pričakovanjih se bodo strukturni saldi v euroobmočju (tj. prilagoditev vladnega proračuna zaradi konjunkturnih dejavnikov ter enkratnih in začasnih ukrepov) izboljšali za skoraj ½ odstotne točke BDP v letu 2007, kar je posledica izboljšanih saldov v desetih državah članicah euroobmočja. Čeprav se za nekatere države članice (AT, EL, NL, PT) predvideva precejšnje izboljšanje skupnega javnofinančnega primanjkljaja, naj bi se po napovedih splošna proračunska konsolidacija za euroobmočje v letih 2008 in 2009 ustavila. Večina držav članic euroobmočja, ki še niso dosegle svojega srednjeročnega cilja (AT, EL, FR, IT, PT, SI), ga do leta 2009 verjetno tudi ne bodo.
10. Priporočilo za izboljšanje kakovosti javnih financ pri spodbujanju potencialne rasti in prilagajanju na spreminjajoče se gospodarske razmere poudarja vlogo javnofinančnih odhodkov in prihodkov ter institucionalni okvir. Prehod javnofinančnih odhodkov s potrošnje na produktivne naložbe (npr. R&R, izobraževanje in strokovno usposabljanje) bi prispeval k temu cilju. Ta vprašanja so v euroobmočju deležna posebne pozornosti, saj so delež javnofinančnih odhodkov v BDP in stopnje obdavčitve dela precej visoke. V okviru visokega deleža odhodkov za socialno varnost v mnogih državah članicah euroobmočja ugotovljene razlike v učinkovitosti socialne porabe nakazujejo številne možnosti za povečanje učinkovitosti. Nekatere države članice (npr. DE, ES, FI) so v poročilih o izvajanju navedle ukrepe, namenjene izboljšanju sestave in obsega javnofinančnih odhodkov, med drugim prožnosti za sprostitev sredstev. Pomembne ukrepe na strani prihodkov, ki so jih objavile naslednje države članice (AT, DE, FI, SI), zadevajo zmanjšanje izkrivljanja, ki izhaja iz davčnega sistema, ter zmanjšanje stroškov usklajevanja in upravnih stroškov. Nekatere države članice (DE, ES, FR) so na dnevni red uvrstile izboljšanje institucionalnih elementov. Obstaja soglasje o potrebi po nadaljnjem razvoju metodologije za analiziranje in merjenje kakovosti javnih financ. V ta namen je potrebnih še več prizadevanj za zagotavljanje podrobnih podatkov o sestavi javnofinančne porabe in prihodkov.
11. Na splošno je bil v euroobmočju dosežen uspeh pri krepitvi stabilnosti in ustvarjanju pogojev, ugodnejših za rast. Priporočila na makroekonomskem področju so bila obravnavana v določenem obsegu. Doseganje vzdržnosti javnih financ je odvisna od nadaljnje proračunske konsolidacije v primerih, kadar srednjeročni cilji še niso doseženi. Poleg tega je mogoče nadalje izboljšati kakovost javnih financ, skupaj z usklajevanjem politik, prek povečane izmenjave najboljših praks.

Mikroekonomske politike

12. Dobro delujoči notranji trg je pomemben za zagotavljanje konkurence, rasti produktivnosti in nizkih cen. Prav tako izboljšuje zmogljivost gospodarstev euroobmočja za prilagajanje na spremembe v zunanem okolju ter na povečane

pritiske konkurence iz tretjih držav članic. Zdi se, da so dodatna prizadevanja za izboljšanje delovanja notranjega trga in uvedba eura okrepila trgovino, tuje neposredne naložbe in čezmejne združitve znotraj euroobmočja. Državam članicam euroobmočja bi prinesle prednosti nadaljnje reforme proizvodnega trga in trga storitev, ki bi odstranile ovire za čezmejno trgovino s storitvami in širjenje znanja, odpravile nizke odhodke na področju R&R ter pomanjkanje dinamičnosti in konkurence mrežnih gospodarskih panog. Nadaljnja finančna integracija in močnejša konkurenca na področju maloprodajnih finančnih storitev bi bile v tem pogledu prav tako v podporo.

13. Svet je državam članicam euroobmočja priporočil, naj izvedejo ukrepe, ki zagotavljajo večjo konkurenco, zlasti na področju storitev, ter okrepijo integracijo finančnih trgov in konkurenco na področju maloprodajnih finančnih storitev. Popolno in pravočasno izvajanje direktive o storitvah do decembra 2009 je pomembno za dobro delovanje notranjega trga. Neenakomeren napredek na tem področju preprečuje izkoristek celotnega gospodarskega potenciala v storitvenem sektorju. Kar pomeni visoko ceno glede na to, da prinaša ta sektor 70 % BDP euroobmočja. Napredek na nacionalni ravni pri izvajanju nadaljnjih ukrepov za povečanje konkurence na področju storitev je viden v omejenem številu držav članic euroobmočja. Na področju mrežnih storitev je bilo izvršeno le omejeno število pomembnih ukrepov v železniškem (NL), telekomunikacijskem (EL, SI, FI) in energetskega sektorju (NL). Na področju maloprodaje so bili ukrepi že izvedeni (ES, IT) oziroma po pričakovanjih še bodo (FR). V lanskoletnem poročilu o napredku je bilo ocenjeno, da je bila konkurenca na področju strokovnih storitev nezadostna v devetih državah članicah euroobmočja. Kljub ukrepom, izvedenim v nekaterih državah članicah (BE, ES, FI, IT, NL), se stanje ni bistveno izboljšalo.
14. Napredek na področju finančne integracije je bil pomemben na ravni EU. Evropski parlament je sprejel predlog direktive o plačilnih storitvah, Komisija pa predlaga še dve dodatni direktivi. Izvajanje akcijskega načrta za finančne storitve na ravni držav članic se bliža koncu, vendar nekaj držav članic še ni preneslo direktive o preglednosti in direktive o trgih finančnih instrumentov. Zakonodajni ukrepi so bili v glavnem osredotočeni na integracijo veleprodajnih trgov, evropski trgi za bančno poslovanje s prebivalstvom pa ostajajo bistveno bolj razdrobljeni. Medtem ko so bili obstoječi mehanizmi za finančni nadzor učinkoviti pri reševanju finančnih pretresov poleti 2007, je treba nadalje razviti ureditve za finančno stabilnost, vključno s skupnimi načeli za čezmejno finančno krizno upravljanje.
15. V splošnem so bile države članice euroobmočja pri izvajanju ukrepov za izboljšanje konkurence na področju storitev le delno uspešne. Države članice euroobmočja so izvedle tudi ukrepe za pospešitev finančne integracije. Komisija meni, da so ti ukrepi sicer pravilno usmerjeni, vendar ne vodijo k integriranim in konkurenčnim trgov storitev z opazno višjo stopnjo cenovne prilagodljivosti in močnejšo rastjo produktivnosti. Priporočilo na mikroekonomskem področju je bilo vsaj delno obravnavano, čeprav so prednosti, ki jih prinaša usklajevanje politik, še neizkoriščene.

Politike zaposlovanja

16. Določeni dejavniki kažejo, da je rast zaposlenosti, dosežena v preteklih nekaj letih, posledica strukturnih reform, izvedenih v preteklosti, zlasti reform, usmerjenih v

povečanje ponudbe delovne sile in finančno ovrednotenje dela. Kljub temu neprilagodljivost plač in vztrajna visoka brezposelnost med nekaterimi družbenimi skupinami nakazuje, da strukture trga dela še niso dovolj prožne in prilagodljive, zlasti zaradi nizke čezmejne, medregijske in medpoklicne mobilnosti delovne sile v euroobmočju.

17. Države članice euroobmočja so obravnavale priporočila za izboljšanje prožnosti in varnosti na trgih dela. Posledično se sistemi pogajanj o plačah v nekaterih državah članicah postopoma premikajo v smeri boljše prilagodljivosti in razlikovanja na področju plač in delovnega časa ter preko boljšega usklajevanja pogajanj hkrati dosegajo skupno cenovno stabilnost in konkurenčnost. Tako so se na primer v nekaterih državah članicah (AT, ES, FI, IT) pojavili znaki bolj decentraliziranih pogajanj o plačah, v drugih državah članicah (PT, SI) je bilo opaziti bolj raznolike ureditve, v IE pa je bila ustanovljena protiinflacijska skupina. Nekatere države članice (npr. AT, FI, IE, NL) so napredovale na poti k integriranemu pristopu prožne varnosti, medtem ko druge še sprejemajo ukrepe na tem področju (FR, IT, SI). Reforma temelji na štirih komponentah prožne varnosti. Na področju pogodbenih ureditev je napredek opazen v AT in LU; število sprejetih strategij vseživljenjskega učenja je sicer vedno večje, vendar ostaja učinkovito izvajanje omejeno; aktivne politike trga dela so bile okrepljene (npr. AT, BE) in sistemi socialne varnosti izboljšani (npr. BE, DE). Mobilnost delovne sile je bila v središču pobud EU (Priporočilo o „Evropskem okviru kvalifikacij“ in Evropski akcijski načrt zaposlitvene mobilnosti). Na področju čezmejne mobilnosti je uspeh z nekaj izjemami (npr. AT, BE, FI, IT) omejen.
18. Države članice euroobmočja so bile na splošno delno uspešne pri izvajanju ukrepov za pregled mehanizmov določanja plač in za izboljšanje finančnih spodbud za udeležbo na trgu dela. Po mnenju Komisije so to učinkoviti koraki v pravo smer. Pomembno je, da se rezultati, doseženi v nekaterih državah članicah in na nekaterih področjih, razširijo tudi drugam. Načelo prožne varnosti še ni bilo uporabljeno za oblikovanje celovite strategije. Skupaj so države članice euroobmočja sicer delno izpolnile priporočilo, vendar so reforme potrebne tudi na drugih področjih in države članice, ki ukrepov še niso sprejele, bi morale to storiti. Tesnejše usklajevanje politik, zlasti prek skupnega učenja iz uspešnih dosedanjih reform, bi lahko spodbudilo nujno potrebne nadaljnje reforme.

DEL III: SKLEPNE UGOTOVITVE

19. V skladu s poročilom držav članic euroobmočja o izvajanju za leto 2007 in oceno Komisije o napredku, ki je bila pripravljena pri izvajanju ključnih strukturnih reform in temelji na integriranih smernicah za rast in delovna mesta, je mogoče ugotoviti naslednje.
20. Na podlagi poročil o izvajanju so države članice euroobmočja pri izvajanju ukrepov za izboljšanje delovanja euroobmočja nekoliko napredovale.
21. Za izpolnitev priporočil na mikroekonomskem področju in na področju zaposlovanja so potrebne obsežne dodatne reforme. Napredek, dosežen v letu 2007 na makroekonomskem področju, je treba ohraniti.

22. Prednosti iz poročila držav članic euroobmočja o izvajanju za leto 2007 med drugim zajemajo: proračunsko prilagoditev v letu 2007, izvajanje zakonodaje za pospešitev integracije finančnih trgov in v nekaterih državah članicah sisteme pogajanj o plačah, ki bodo bolj pripomogli k prilagodljivosti plač.
23. Področja v euroobmočju, na katerih je prednostna naloga obravnavanje izzivov, so: vzdržnost javnih financ in njihov prispevek k rasti; konkurenca na proizvodnem trgu in trgu storitev, zlasti na področju storitev, finančni integraciji in konkurenci na področju maloprodajnih finančnih storitev, z namenom spodbuditi prilagoditev in prožnejše cene; ustrezen razvoj plač na globalni, sektorski, regionalni in poklicni ravni; prožna varnost na trgih dela in večja mobilnost delovne sile, da se spodbudi prilagoditev trga dela.
24. Ob upoštevanju navedenega so bila za države članice euroobmočja poleg priporočil po posameznih državah sprejeta tudi naslednja priporočila:
- nadaljevati proračunsko konsolidacijo glede na posamezne srednjeročne cilje v skladu s Paktom stabilnosti in rasti, ob tem pa si prizadevati za letno strukturno prilagoditev v višini najmanj 0,5 % BDP kot referenčne vrednosti;
 - pregledati javnofinančne odhodke in obdavčitev in tako izboljšati kakovost javnih financ, z namenom okrepiti produktivnost in inovativnost, s tem pa prispevati h gospodarski rasti in proračunski vzdržnosti;
 - učinkovito izvajati ukrepe za izboljšanje konkurence, zlasti na področju storitev, in okrepiti ukrepe za spodbujanje popolne integracije finančnih trgov in konkurence na področju maloprodajnih finančnih storitev, hkrati pa krepiti ureditve za stabilnost in nadzorne ureditve;
 - izboljšati prožnost in varnost na trgih dela, med drugim z izvajanjem strategij „prožne varnosti“, boljšim usklajevanjem sprememb na področju plač in produktivnosti ter izvajanjem ukrepov za spodbujanje čezmejne in medpoklicne mobilnosti delovne sile.
25. Poleg tega bosta za euroobmočje v prihodnosti pomembni tudi nadaljnja krepitev upravljanja za doseg kar najboljših sinergij politik, ki so v monetarni uniji močnejše, ter izrazita politična odgovornost za izvajanje reform. V tem pogledu so smernice eurosкупine o javnih financah, sprejete v Berlinu aprila 2007, dobrodošel korak in podoben pristop bi bilo treba uporabiti tudi na drugih področjih. Krepitev zastopanosti eura v svetovnih finančnih institucijah in na forumih bi bila v skladu z njegovim potencialom, ki ga ima kot steber stabilnosti in rasti v svetovnem gospodarstvu.

DEL IV: STATISTIČNI GRAFI IN PODATKI

EUROOBMOČJE

	EUROOBMOČJE						EU27			
	2000	2003	2004	2005	2006	2010 nacionalni cilj	2000	2005	2006	2010 cilj EU
BDP na preivalca v SKM	113.9	111.9	110.9	110.9	110.1		100.0	100.0	100.0	
Produktivnost dela na zaposleno osebo	114.6	111.5	110.6	110.8	110.3		100.0	100.0	100.0	
Stopnja zaposlenosti						:				70.0
	Skupaj	61.5	62.6	63.0	63.7p	64.6p	62.2	63.4p	64.4p	
	Ženske	51.4	53.6	54.5	55.6p	56.7p	53.7	56.2p	57.2p	
	Moški	71.6	71.5	71.5	71.8p	72.6p	70.8	70.8p	71.6p	
Stopnja zaposlenost starejših delavcev										
	Skupaj	34.3	37.8	38.6	40.4p	41.7p	36.9	42.3p	43.5p	
	Ženske	24.3	27.9	29.0	31.5p	32.9p	27.4	33.5p	34.8p	
	Moški	44.8	48.1	48.5	49.7p	50.8p	47.1	51.5p	52.6p	
Bruto domači izdatki za R&R	1.85e	:	:	:	:	:	1.86e	1.84e	1.84e	3.0
Stopnja izobraženosti mladine										
	Skupaj	73.1	73.1	73.5	73.6	73.8	76.6	77.4	77.8	
	Ženske	76.5	76.3	77.2	77.2	77.6	79.3	80.1	80.7	
	Moški	69.6	69.8	69.9	70.1	70.1	73.8	74.7	74.8	
Primerjalne ravni cen	100.5	103.5	103.7	102.7	102.6		100.0	100.0	100.0	
Naložbe zasebnega sektorja	18.9	17.6	17.8	18.1	18.6		18.4	17.8	18.2	
Stopnja tveganja revščine po socialnih transferjih										
	Skupaj	:	:	:	15.0e	:	:	16.0e	:	
	Ženske	:	:	:	17.0e	:	:	17.0e	:	
	Moški	:	:	:	14.0e	:	:	15.0e	:	
Razpršitev stopenj zaposlenosti po regijah										
	Skupaj	:	:	:	:	:	13.0	11.9	11.4	
	Ženske	:	:	:	:	:	20.0	16.8	16.2	
	Moški	:	:	:	:	:	9.6	9.7	9.3	
Stopnja dolgotrajne brezposelnosti										
	Skupaj	4.0	3.9	4.1	4.0p	3.8p	4.0	4.1p	3.7p	
	Ženske	4.9	4.5	4.7	4.5p	4.3p	4.6	4.5p	4.0p	
	Moški	3.2	3.4	3.6	3.5p	3.4p	3.5	3.8p	3.5p	
Celotne emisije toplogrednih plinov	99.0	101.7	102.1	101.4			90.7	92.1		
Energijska intenzivnost gospodarstva	184.2	186.7	185.7	183.4			213.1	208.1		
Obseg tovarnega prometa glede na BDP	104.2e	102.8e	109.3be	109.7e	110.5e		99.1e	105.4e	106.7e	

UČINKOVITOST GLEDE NA EU-27

